

Reflekterende artikel om venskab

Skrevet af Josefine Vindelev Brun Nielsen

Husker I det? Venindehalskæder! Et sødt symbol på venskabet. De venskaber, hvor ens bedste ven kunne skifte fra frikvarter til frikvarter. De venskaber, hvor man var hjemme ved hinanden efter skole. De venskaber der blev skabt, bare man havde det samme med på madpakken. ”Ej har du også leverpostej med? Så skal vi lege sammen!”. Når jeg sidder og tænker over det, er venskaber ikke det samme, som det var engang. Tænk over det... det er faktisk lidt en mavepuster. Det er, som om at med tiden forsvinder venindehalskæden, og sammen med halskæden forsvinder måden at være venner på. Venskaber har fået en anden betydning gennem livet. Det er sjældent, man har ”legeaftaler” efter skole eller arbejde. Så hvilken betydning har venskabet egentlig for mennesket, og er det så vigtigt, at man har et venskab? Dette kommer artiklen ”Du skal ikke skamme dig, hvis ikke du har venner” af Katrine Marie Guldager ind på.

Katrine Marie Guldager lægger også fokus på venskabets udvikling gennem hendes liv. Hun begynder artiklen med en erindring, fra hun var lille. En erindring, hvor hun stod tilbage med en skamfølelse over, at andre skulle tro, at hun ikke havde nogle venner. Vigtigheden af venskaber var altså enorm i hendes barndom/ungdom, som var i 1980’erne, hvilket også ses ved dette citat ”ophøjede man sine venner til ens ’selvvalgte’ familie”¹. Ens venner var ens familie. Jeg kan godt se, hvad hun mener med, at det er en familie, man selv vælger og kan sætte sammen. Men på den anden side tror bare ikke helt, venskaber har den samme betydning den dag i dag. Måske kan der ligge en forklaring i Thomas Ziehes teori om frisættelse, og at vi mennesker langt mere står på egne ben og selv skal skabe og forme vores egen identitet. Det kunne også tænkes, at det var derfor, Katrine Marie Guldager ikke fik det samme forhold til sine venner og holdt fester, ligesom hendes forældre gjorde med deres venner. Selvom mennesket er blevet mere friset, og der er en større grad af individualisering, så tænker jeg ikke, at det nødvendigvis betyder, at der ikke stadig ligger en stor vigtighed i venskaber. Måske betyder det faktisk ligefrem mere end nogensinde. Ser man på artiklen ”Venskaber skabes ofte i ungdommen” skrevet af Jannie Søgaard fra Kristelig dagblad, ses der en udtalelse fra den græske filosof Aristoteles. ””Uden venner ville ingen ønske at leve, selv med alle de øvrige goder i behold.””². Der er ingen tvivl om, at Aristoteles ser en stor vigtighed i at have

¹ Politikken, ”Du skal ikke skamme dig, hvis du ikke har venner”, 2021, Katrine Marie Guldager (besøgt d. 8. februar 2023)

² Kristeligt Dagblad, ”Venskaber skabes oftest i ungdommen”, 25. januar 2023, Jannie Iwankow Søgaard, (besøgt d. 8. februar 2023)

venner. Men virker det ikke lidt overdrevet, eller er det kun mig? Selvom du har den skønneste familie, et sundt helbred og er født i et velfungerende samfund, men ingen venner, ville man så ønske at dø? Jeg er ikke i tvivl om, at der ville være en ensomhed og tomhed, meeen... Muligvis ligger der en overdrivelse i det, men han er langt fra den eneste, der ser den store vigtighed i venskaber. En artikel fra JydskeVestkysten ”-Det er enormt vigtigt med livslange venskaber” udtaler Rikke Hvidbjerg, Lone Rødbroe og Marie Mondrup sig om betydningen af venskaber for dem. Alle tre kvinder er enige om, at venskaber er rigtig vigtige. Marie Mondrup siger ”venskaber og fællesskaber er dna’et i vores eksistens”³. Det tyder altså på, at de er enige med Aristoteles. Disse kvinder er voksne og har stadig venskaber. Jeg sidder lige og tænker på de voksne, jeg omgås. Jo, de har skam venner, eller er det mere bekendte? I artiklen hører man om Lone Rødbroe, som har haft et venskab med den samme veninde gennem 40 år. Det ved jeg bare ikke helt, om jeg kan relatere til de voksne, jeg kender. Og heller ikke Marie Mondrups beskrivelser om at være initiativrig og opsøge fællesskaber. Hov vent, det er faktisk løgn. Mine bedsteforældre søger mange fællesskaber og mødes sådan set også ofte med venner. Måske er der bare en periode i livet, hvor tiden ikke helt er til det. Det pointerer Rikke Hvidbjerg faktisk også i sit interview: ”Efterhånden ser vi ikke hinanden så tit, vi har travlt med arbejde eller med småbørn, som tager meget af tiden.”⁴. Katrine Marie Guldagers fra artiklen ”Du skal ikke skamme dig, hvis du ikke har venner” har heller ikke masser af venskaber og fællesskaber i sit voksenliv. Hun er gået fra, at venner er ens selvvalgte familie, til at have en holdning om, at venner ikke kan erstatte familien. Hun har forsøgt at finde de vedvarende venskaber, men uden held. I artiklen virker det til, at hun kommer frem til en konklusion om, at venskaber hører ungdommen til. Og dette virker heller ikke helt usandsynligt, når man ser, hvad filosof og idéhistoriker Jonas Holst siger i artiklen fra Kristeligt Dagblad. Han mener, at vi finder vores identitet i samværet med andre mennesker. Vi er derfor af natur mere opsøgende som unge. ”Efterhånden som vi bliver ældre, ligger vores identitet mere fast”⁵, dermed er der ikke den samme søgen efter venskaber. Så det kunne godt tyde på at Katrine Marie Guldagers ikke er den eneste, som ikke har de samme venskaber som voksen, men at det faktisk er en naturlig og forståelig ting.

Jeg bliver afbrudt af tanken om, og lidt frygten for at gå et liv i møde, hvor venskaberne kun forsvinder mere og mere. Jeg tænker bare på, hvordan det har ændret sig siden venindehalskæden til nu. Jeg ville

³ JydskeVestkysten, ”- Det er enormt vigtigt med livslange venskaber”, 29. januar 2023, Anja Limkilde, (besøgt d. 8. februar 2023)

⁴ JydskeVestkysten, ”- Det er enormt vigtigt med livslange venskaber”, 29. januar 2023, Anja Limkilde, (besøgt d. 8. februar 2023)

⁵ Kristeligt Dagblad, ”Venskaber skabes oftest i ungdommen”, 25. januar 2023, Jannie Iwankow Søgaard, (besøgt d. 8. februar 2023)

mene, at jeg har venskaber den dag i dag, men frygten for om de forsvinder er der. Man er snart færdig med 3.g, og man siger, at man vil holde kontakten, men det sagde man jo også, da man gik ud af folkeskolen og efterskolen. Så bliver det bare endnu et af de venskaber, hvor sætning ”vi må snart finde en dag” bliver gentaget gang på gang, uden at man finder en dag? Om jeg er en pessimist eller en realist, det må være op til dig. Men som sagt betegner jeg det jo stadig som et venskab. Måske bare ikke et venskab ligesom Lone Rødbroes venskab, hvor de har fulgt hinanden gennem tykt og tyndt i 40 år. Jonas Holst fortæller om, hvordan Aristoteles delte venskaber op i følgende kategorier: ”det gode venskab, nyttevenskabet og lystvenskabet”⁶. Lystvenskabet er den slags venskaber, man har med de mennesker, man oftest kun ses med, når man går ud og fester og har det sjovt. Nyttevenskabet beskriver han som ens netværk, mens det gode venskab opbygges over lang tid. Man udviser respekt og har tillid overfor hinanden, og man deler interesser og erfaringer. Så kan man så sidde og tænke over, hvilke former for venskaber man selv har. Selvom denne beskrivelse af ”det gode venskab” kommer fra en filosof, så udtaler Katrine Marie Guldager noget i samme stil med de kloge ord fra filosofen. ”For mig er venskab en måde at følges på, en måde at deltage i hinandens glæder og sorger på helt uden bagtanker.”⁷. Dette passer også meget godt sammen med den måde, de tre kvinder fra JydskeVestkysten beskriver et godt venskab på. ”Loyal”, ”at man tager og giver”, ”i venskaber har man noget til fælles”, ”kærlighed og respekt”, ”bærer og løfter på skift”.

Der er ingen tvivl om, ifølge disse udtalelser, at venskaber har en stor betydning for mennesket, og man håber for alle, at de har et venskab som dette i deres liv. Når jeg tænker på de beskrivelser som artiklerne har givet, kan jeg ikke lade være med at tænke på min familie og specielt min kæreste. Nu skal det ikke blive sådan, at man sidder og krummer tæer, men jeg kan ikke tænke på én, der opfylder disse ”krav” bedre. Katrine Marie Guldager nævner også i artiklen, at hendes bedste ven er hendes mand. Og selvom hun ikke har kunnet finde nogle vedvarende venskaber, så mener hun stadig, at hun har det gode venskab i hendes liv, nemlig hendes mand. Hun er ikke den eneste, der deler tanken om at ens partner/ægtefælle kunne gå ind for at være det gode venskab. ”Jeg synes også, at en kæreste eller partner kan være en bedste ven.”⁸ og ”Det er i virkeligheden det samme, jeg ville sige om mit ægteskab. Det er et fællesskab, der stikker dybere”⁹ siger henholdsvis Marie Mondrup og Lone Rødbroe. På den anden side siger Jonas Holst ”Til forskel fra kærlighedsforhold er venskab en mere

⁶ Kristeligt Dagblad, ”Venskaber skabes oftest i ungdommen”, 25. januar 2023, Jannie Iwankow Søgaard, (besøgt d. 8. februar 2023)

⁷ Politikken, ”Du skal ikke skamme dig, hvis du ikke har venner”, 2021, Katrine Marie Guldager (besøgt d. 8. februar 2023)

⁸ JydskeVestkysten, ”- Det er enormt vigtigt med livslange venskaber”, 29. januar 2023, Anja Limkilde, (besøgt d. 8. februar 2023)

⁹ JydskeVestkysten, ”- Det er enormt vigtigt med livslange venskaber”, 29. januar 2023, Anja Limkilde, (besøgt d. 8. februar 2023)

uformel relation, som ofte opbygges over lidt længere tid.”. Da jeg først læste dette citat, forstod jeg det som om, at venskabet ikke skulle være helt lige så dybt og personligt som kærlighedsforholdet. Men det som han jo egentlig siger, er vel at venskabet skal være endnu mere personligt end ens kærlighedsforhold. Hvis det er tilfældet, tror jeg alligevel ikke, at jeg har ”venskabet”.

Ja, venindehalskæden er nok væk, men måske behøves det slet ikke at have en negativ betydning. Muligvis har venskabet bare ændret sig til noget, som måske er endnu bedre, og har en dybere betydning. Det virker ikke til, at der er uenighed om, hvorvidt et venskab er vigtigt. Men forskellige holdninger er der dog stadig, når det kommer til, hvem der kan indgå i disse venskaber, og om det kun hører barndommen og ungdommen til. Selvom der bliver snakket meget om ”det gode venskab”, skal det vel heller ikke gøres til det eneste rigtige venskab. For nogen ville nyttevenskabet nok udfylde behovet, mens venskabet for andre muligvis handler om fest og farver, og derfor fungerer bedst i lystvenskabet. Så svaret på hvad venskab er, og hvilken betydning det har, behøver du muligvis ikke filosofere, en idehistoriker og andres holdninger til at give dig. Inderst inde tænker jeg selv du ved det.

Josefine Vindelev Brun Nielsen
Struer Statsgymnasium

Kilder:

Politikken, ”Du skal ikke skamme dig, hvis du ikke har venner”, 2021, Katrine Marie Guldager (besøgt d. 8. februar 2023)

<https://www.struer-gym.dk/wp-content/uploads/2023/01/Du-skal-ikke-skamme-dig-hvis-du-ikke-har-venner.pdf>

Kristeligt Dagblad, ”Venskaber skabes oftest i ungdommen”, 25. januar 2023, Jannie Iwankow Søgaard, (besøgt d. 8. februar 2023)

<https://apps.infomedia.dk/mediarkiv/link?articles=e95d362e>

JydskeVestkysten, ”- Det er enormt vigtigt med livslange venskaber”, 29. januar 2023, Anja Limkilde, (besøgt d. 8. februar 2023)

<https://apps.infomedia.dk/mediarkiv/link?articles=e95ebb93>